



Szabadpiac vagy korrump rendszer? A Századvég csoport a magyar közbeszerzési piacon

2024. Április

A kutatást a [German Marshall Fund of the United States](#) támogatta.

Együttműködő partner:

3gteam ltd.: <http://www.3gteam.hu/>

Munkatársak:

Hajdu Miklós	tudományos munkatárs
Molnár Balázs	IT szakértő
Orbán Júlia	adminisztráció †
Vida Márton	gyakornok

Külső önkéntes szakértők:

Andor Katalin	közgazdász
Goldstein Katalin	angol nyelvi lektor
Gyenesse Jenő	programtervező matematikus
Dr. József Magda	ügyvéd, közbeszerzési szakértő
Dr. Kelemen Zoltán	ügyvéd, közbeszerzési szakértő
Kiss Tibor	pr szakértő
Székely Attila	közbeszerzési szakértő
Barb West	angol anyanyelvi lektor, szerkesztő

A kutatásban részt vett külső munkatársak:

Boros Julia
Magyari Péter

Kutatásvezető és a tanulmány szerzője:

Tóth István János

CRCB Nonprofit Ltd.

e-mail: info@crcb.eu

website: <http://www.crcb.eu/>

Ajánlott hivatkozás:

Tóth István János. 2024. Szabadpiac vagy korrump rendszer? A Századvég csoport a magyar közbeszerzési piacon. CRCB Research Notes: 2024:2, CRCB.
<https://www.crcb.eu/?p=3547>

2024. Április 21.

Abstract

In this study, we focus on the market of a company group, the Századvég Group, affiliated with the leading Hungarian governing party, Fidesz. We defined the market as a set of companies that either lost a tender when a member of the Századvég Group won or won a tender when a member of the Századvég Group lost. Between January 2005 and December 2023, the 75 companies in the Századvég Group market won 1538 public procurement contracts without framework agreements. In this market, six companies have political ties to Fidesz, including the Századvég Group. We call them crony companies. The politically connected companies won 92 contracts, while only the Századvég Group won 49.

In the examined market, contracts worth 128 billion Hungarian forints (34,6 million US dollars) were concluded between 2011 and 2023. Of this amount, crony companies won 58 billion forints, and companies affiliated with the Századvég Group won 54.7 billion forints, representing approximately 42 percent of contracts in this market. The six crony companies thus achieved a 45 percent market share. These companies' corruption risk was one and a half times higher (30 percent of contracts they won had no competition) than the ordinary Hungarian companies without political ties. Contracts won by the Századvég Group exhibited extremely high corruption risk: 41 percent of the group's members won without competition, whereas this rate was only 19 percent for companies without political connections.

Concerning the odds of winning, we observed that companies with political ties affiliated with Fidesz had nearly twice the odds of winning compared to simple Hungarian companies without political ties. Between 2011 and 2023, the Századvég Group's odds of winning were more than twice as high as the latter's. The statistical results show that these companies were privileged in the Hungarian public procurement market during the Orbán regime.

The findings of our study on the public procurement market in Hungary carry significant implications, shedding light on the prevalence of political ties and their influence on contract awards. We discovered that companies with political ties affiliated with Fidesz consistently had higher odds of winning than simple Hungarian companies without such ties. This trend persisted even when considering or excluding framework agreements from the analysis and putting the sum of the net contract value and, in the case of a contract with framework agreements, the level of corruption risk into the models. Under the Orbán regime, political connections significantly aided Fidesz-affiliated companies in winning public procurement contracts more often than their Hungarian counterparts without political connections.

Tartalom

Abstract.....	3
1. Bevezetés	5
2. Beadott ajánlatok, megnyert szerződések száma és nettó értéke	6
Beadott ajánlatok és nyert szerződések.....	6
Nyert közbeszerzési szerződések nettó értéke.....	7
3. Korrupciós kockázat és nyelési esély	7
A korrupciós kockázat szintje és mértéke	7
Nyerési esély	8
4. Korrupciós kockázat, nyelési esély és politikai kapcsolatok	9
Ábrák és leíró statisztikák.....	9
Becslések	10
5. Összefoglalás és következtetések	11
Táblázatok és ábrák	13

1. Bevezetés

A rendszerszintű korrupció természetes módon azt is jelenti, hogy nincs, vagy jelentősen korlátozott a szabadpiaci verseny egy termékpiacon. A korrump rendszer korlátozza, illetve semmisíti meg a szabadpiacot azzal, hogy az állam és a vállalkozások közötti tranzakciók vezérelvének a politikai lojalitást, a politikai kapcsolatokat teszi. A korrump rendszer azonban nemcsak korlátozza, majd megsemmisíti a szabadpiacot, hanem egyre nagyobb teret hasít ki magának, és egyre nagyobb súlyt ragad magához egy ország gazdaságában.

Egy ilyen rendszer térnyerését több mutatóval lehetne mérni. Mekkora a korrump rendszerhez tartozó cégeknél foglalkoztatottak aránya a nem állami foglalkoztatottakon belül? Mekkora a cégek árbevételének aránya az összes cég árbevételén belül? Mekkora a korrump rendszer cégeinek vagyona a nemzetgazdasági összvagyonon belül?

Az alábbi elemzésben 1998 és 2023 közötti adatok alapján csupán a közbeszerzési piacról lesz szó ezen belül is csupán egy termékpiacra, az alkalmazott társadalomtudományi, közgazdasági és szociológiai elemzések piacát vesszük szemügyre. Ennek a részpiacnak meghatározó képviselői a mai Magyarországon a Századvég csoport cégei és alapítványai: a Századvég Gazdaságkutató Zrt., a Századvég Konjunktúrakutató Zrt, a Századvég Közéleti Tudásközpont Alapítvány és a Századvég Politikai Iskola Alapítvány. A továbbiakban ezekre, mint a 'Századvég csoport' tagjaira fogunk hivatkozni. A Századvég csoport szerződése mellett a Századvég csoport piacának szerződéseit vizsgáljuk. A Századvég csoport piacán lévő cégeket úgy határoztuk meg, hogy e csoportba kerültek (i) azok a cégek, amelyek akkor nyertek közbeszerzési szerződést, amikor a Századvég csoport bármelyik tagja adott be ajánlatot, de végül nem nyert, és (ii) azok a cégek, amelyek akkor adtak be ajánlatot, amikor a Századvég csoport bármely tagja nyerte a közbeszerzést. A Századvég csoporttal együtt összesen 75 cég tartozik az így meghatározott részpiachoz¹. Ezekre a cégekre, mint a 'Századvég csoport piacán' lévő cégekre, és az általuk megnyert szerződésekre, mint a 'Századvég csoport piacára' hivatkozunk a továbbiakban. Ez azt is jelenti, hogy az elemzésben olyan szerződéseket is figyelembe vesszük az elemzés során, amelyeken a Századvég csoport tagjai nem is indultak, de olyan cégek nyertek, amelyek az (i) vagy (ii) csoport valamelyikébe tartoznak. Vizsgáljuk továbbá az e piacon lévő más Fidesz-közeli cégek² sikerességét is.

Az elemzés során külön vizsgáljuk szerződéseket keretszerződések nélkül és úgy is, hogy a keretszerződéseket is figyelembe vesszük. 2005. január és 2023.

¹ Az elemzés szerződési szintű adatait a 2024_marh_contract_level_data_210424_01.csv a vizsgált 75 cég cégszintű adatait pedig a 2024_marh_company_level_data_210424_01.xls file tartalmazza.

² Az alábbi cégeket soroltuk ide: Századvég csoport cégei mellett a Network 360 kft, a Kutatópont kft, a Strategopolis kft, az Affiliate Network kft és a Nézőpont kft.

december között összesen 346.482 szerződést, illetve szerződés részt (lot) vizsgálunk³ (lásd az 1a és 1b táblázatokat). Igyekszünk választ keresni arra a kérdésre, hogy mekkora szeletet hasítanak a 2011 utáni időszakban a politikai kapcsolatokkal rendelkező cégek a közbeszerzési tortából, azaz mekkora a korrump rendszerhez kapcsolódó cégek piaci részesedése az alkalmazott társadalomtudományi kutatások részpiacán.

Ezen belül különösen a magas korrupciós kockázatú szerződések részpiacának a vizsgálata és ezen a piacon a politikai kapcsolatokkal rendelkező cégek részesedése a fontos. Ez alapján becsülni lehet ugyanis, hogy a korrump rendszer milyen mértékben járul hozzá a magas közbeszerzési korrupciós kockázathoz, vagyis az előbbi megszüntetésével mekkora mértékben lehetne a korrupciós kockázat csökkenését elérni Magyarországon.

2. Beadott ajánlatok, megnyert szerződések száma és nettó értéke

Beadott ajánlatok és nyert szerződések

A Századvég csoport piacán lévő 75 cég keretszerződésekkel együtt 2148 szerződést nyert 1998 és 2023 között (Lásd az 1a. táblázatot). Ezen belül a Fidesz-közeli cégek 183 szerződést, a Századvég csoport pedig 64 szerződést nyert. A keretszerződések nélküli szerződések számát csak 2005-től tudjuk számítani. 2005-2023 között a Századvég csoport piacán 1538 szerződést ítélték oda, a Fidesz-közeli cégek 92 szerződést nyertek, a Századvég csoport tagjai pedig 49 szerződést (Lásd az 1b. táblázatot). 2005 és 2023 között a Századvég csoporthoz tartozó cégek 2886 szerződéshez adtak be ajánlatot, a Fidesz-közeli cégek 142 esetben és a Századvég csoport tagjai 81 esetben (Lásd a 2. táblázatot). Ha egy szerződésért a csoport több tagja együtt pályázott, akkor azt egy szerződésnek számoltuk. A Fidesz-közeli (haveri) cégek, köztük a Századvég csoport tagjai nem nyertek közbeszerzést 2005 és 2010 között és nem is adtak be pályázatot ebben az időszakban.

³ Az 1998-2023 közötti közbeszerzési szerződések adatait a magyar Közbeszerzési Hatóság oldaláról töltöttük le. Ezek az adatok elemzésre alkalmatlan, rendezetlen formában, html file-ok formájában elérhetők a nyilvánosság számára. A letöltött adatokat adatbázisba rendeztük, az adatbázishoz homogén tartalmú változókat hoztunk létre, az adatokat tisztítottuk. Ezzel statisztikai elemzésre alkalmassá tettük az így létrehozott adatbázist.

Nyert közbeszerzési szerződések nettó értéke

2005. január és 2023. december között folyó áron mintegy 36.093 milliárd Forint értékben került sor közbeszerzési szerződés megkötésére (lásd a 3. táblázatot). A Századvég csoport piacán összesen 128 milliárd forint nettó értékben kötöttek szerződést, ebből Fidesz-közeli (haveri) cégek 58 milliárd forintot nyertek, míg a Századvég csoport 54,7 milliárd forintot, a részpiacához tartozó cégek közbeszerzéseinek mintegy 43 százalékát.

3. Korrupciós kockázat és nyerési esély

A korrupciós kockázat szintje és mértéke

Ha a korrupciós kockázat szokásos mutatójával (verseny nélküli közbeszerzési szerződések aránya) számolunk, akkor a Századvég piaca az alacsony korrupciós kockázatú részpiacokhoz tartozik, mivel itt csak a közbeszerzések 20 százalékánál nem volt verseny 2005 és 2023 között, míg a teljes közbeszerzési piac esetében ebben az időszakban a szerződések 29 százalékára volt ez igaz (lásd a 4. táblázatot).

A Fidesz-közeli (haveri) cégek által nyert közbeszerzéseknél közel másfélszer magasabb a korrupciós kockázat (az általuk nyert szerződések 30 százalékánál nem volt verseny), mint a Századvég csoport piacán. A Századvég csoport szerződéseinél a korrupciós kockázat magas: a nyert szerződések 41 százalékát nyerte a csoport valamely tagja verseny nélkül (lásd a 4. és a 6. táblázatokat). Ellenben, ha egy egyszerű magyar cég nyert ezen a részpiacon, akkor csak az esetek 19 százalékában volt egy ajánlattevő. A Századvég csoportnak tehát egy viszonylag alacsony korrupciós kockázatú piacon sikerült az átlagosnál számottevően magasabb korrupciós kockázattal nyernie a közbeszerzéseket (lásd az 1. ábrát).

2023-ban a Századvég csoport csak két közbeszerzést nyert. A másodikat 23,79 milliárd Forint értékben (<https://ted.europa.eu/hu/notice/-/detail/694360-2023>). 2011 óta ez a legnagyobb volumentű szerződés a Századvég csoport piacán. A közbeszerzés kiírója a Miniszterelnöki Kabinetiroda volt és a Századvég csoporthoz tartozó két szervezet lett a nyertes. Ezek ajánlatai nem tekinthetők függetlennek. Két másik cég is adott be formálisan ajánlatot. Mindkettő a Fidesz-közeli: az egyik a Nézőpont Intézet kft., a másik meg egy, a közbeszerzési piacon eddig ismeretlen cég, a CEPER Central European Perspectives Zártkörűen Működő Részvénytársaság. A Nézőpont Intézet vezetője a CEPER Zrt.

tulajdonosa is⁴. A Nézőpont Intézet és a CEPER Zrt. ajánlatát az ajánlatkérő értékelte, de nem bírálta el⁵. A két cégre az eredményt közlő hirdetmény⁶, mint „közös ajánlattevőkre” hivatkozik.

A Századvég piacán 2011-2023 között 48,8 milliárd forint nettó értékben nyertek a cégek szerződéseket úgy, hogy a tendereknél nem volt verseny, csak egy cég adott be ajánlatot. Ez a piacon elnyert szerződéses érték 38 százaléka. A 2011-2023 között lebonyolított összes közbeszerzésnél ez az arány csak 24 százalék volt. A magas korrupciós kockázat mellett nyert szerződések összértéke alapján a Századvég piacán belül maga a Századvég csoport a legnagyobb játékos: összesen 30,1 milliárd forintot, az általa megnyert szerződéses érték 55 százalékát nyerte verseny nélkül. Így a részpiacán verseny nélkül elnyert nettó szerződéses érték 62 százalékát a Századvég csoport egyik tagja nyerte. A magas korrupciós kockázatú szerződések részpiacán tehát messze a Századvég a piacot domináló szereplő.

Nyerési esély

A politikai favoritizmust létére világíthat rá a nyerési esélyek⁷ elemzése. A politikai kapcsolatokkal rendelkező cégekkel való kivételezés torzítja a piacot, mivel rombolja a szabad versenyt. A politikai kapcsolatokkal nem rendelkező cégek nyerési esélyéhez képest a politikai kapcsolatokkal bíró cégek szignifikánsan magasabb nyerési esélye és a piaci verseny szabadságának megsértésére utal (lásd a 2. ábrát).

A 2002-2010 közötti időszakban a Fidesz-közeli cégek nyerési esélye közel 40 százalékkal volt magasabb, mint a politikai kapcsolatokkal nem rendelkező magyar cégeké (lásd a 8. Táblázatokat). Ez az arány jelentősen nőtt 2011 után. Ekkor már 130-170 százalékkal volt magasabb a Fidesz-közeli cégek nyerési esélye az utóbbiakénál. A legmagasabb arányt a formálisan Mészáros Lőrinc tulajdonában lévő cégek érték el. Ezek nyerési esélye 270 százaléka volt a magyar cégekének, amelyeknek nem voltak politikai kapcsolatai a Fidesz felső vezetéséhez.

⁴ Lásd <https://mrazagoston.hu/>. A <https://e-beszamolo.im.gov.hu/> oldalon nyilvánosan elérhető adatok szerint 2023 februárban a CEPER Zrt. 100 százalékos tulajdonosa Mráz Ágoston Sámuel volt.

⁵ „Ajánlatkérő a CEPER Central European Perspectives Zártkörűen Működő Részvénytársaság (mikrovállalkozás) és Nézőpont Intézet Kutató Központ Korlátolt Felelősségű Társaság (kiszállalkozás) közös ajánlattevők ajánlatát a Kbt. 81. § (5) bek. alapján nem bírálata el.” Lásd <https://ted.europa.eu/hu/notice/-/detail/694360-2023>.

⁶ Lásd <https://ted.europa.eu/hu/notice/-/detail/694360-2023>.

⁷ A nyerési esélyt (OW) az következő módon definiáltuk: $OW = (W+1)/(N-W+1)$, ahol W: a nyert szerződések száma és N azon szerződések száma, amelyek megnyeréséért a cég adott be ajánlatot.

A Századvég csoport nyerési esélye 2011-2023 között 150 százalékkal volt magasabb, mint a politikai kapcsolatokkal nem rendelkező magyar cégeké (lásd a 7. és a 8. táblázatokat). Ez arra utal, hogy a Századvég csoport cégei kivételezett helyzetet élveznek a közbeszerzési piacon.

4. Korrupciós kockázat, nyerési esély és politikai kapcsolatok

Ábrák és leíró statisztikák

Mind a korrupciós kockázatokat, mind a nyerési esélyeket kiszámoltuk úgy, hogy először figyelembe vettük aztán kizártuk a keretszerződéseket. Mindkét esetben nagyon erős pozitív korrelációt kapunk a keretszerződések nélkül és a keretszerződésekkel számolt változók között (lásd a 10. táblázatot). A 3. és 4. ábrán ábrázoltuk ezeket az összefüggéseket. Az ábrákon minden pont, illetve kör egy-egy céget jelent, a rózsaszínnel jelölt körök mutatják a Fidesz-közeli cégeket, a kézzel jelöltek a politikai kapcsolatokkal nem rendelkező egyszerű magyar cégeket. Egy céget (Dft Hungária) pirossal jelöltünk, mivel az időszak alatt korrupció gyanú vetődött fel vele kapcsolatban és nyomozás is folyt ebben az ügyben (https://hvg.hu/gazdasag/20200525_hadhazy_atkepzes_dft_eu).

A körök mérete arányos azzal a nettó szerződéses összeggel, amelyet a cégek verseny nélkül (magas korrupciós kockázat mellett) nyertek 2011 és 2023 között. Az ábrázolás érdekében, azoknál a cégeknél, amelyek egyáltalán nem nyertek versen nélkül, úgy számoltunk, mintha az általuk nyert közbeszerzési érték 1 százalékánál mégis verseny nélkül nyertek volna.

Az ábrákon is látszik a szoros összefüggés a keretszerződésekkel is számoló, illetve az ezektől eltekintő számítások között. Az 5a-b. ábrákon nyerési esély és a korrupciós kockázat közötti összefüggését ábrázoltuk. Az 5a. ábrán nem vettük figyelembe a keretszerződéseket, míg az 5b. ábra már ezeket is tartalmazza. Mindkét ábrán balra lent a kis korrupciós kockázat mellett alacsony nyerési eséllyel nyerő cégeket látjuk.

A jobb felső sarokban, pedig a magas korrupciós kockázat és magas nyerési eséllyel nyerő cégek helyezkednek el. A Fidesz-közeli cégeket (narancssárga körök) inkább magas korrupciós kockázatú és magas nyerési esélyű cégek között találjuk, a többségük jobbra fent látható. Az ábrákon a legnagyobb (narancssárga) kör a Századvég csoportot jeleníti meg. Mivel a körök mérete az egy-egy cég által az időszak alatt verseny nélkül (magas korrupciós kockázat mellett) elnyert nettó szerződéses értékkel arányos, ezért a Századvég hatalmas narancsszínű köre kitűnően ábrázolja a Századvég csoport dominanciáját a magas korrupciós kockázatú szerződések részpiacán. Miközben a 75 cégen belül a medián cég 5,5 millió forintot nyert verseny nélkül 2011 és 2023 között, addig a Századvég csoport 30,1 milliárd forintot. Ha csak azokat a cégeket számoljuk,

amelyek legalább egy forintot nyertek verseny nélkül (41 ilyen cég van a mintában) akkor a Századvég által verseny nélkül elnyert szerződések nettó értéke a medián érték (253,1 millió forint) száztizenkilencszerese.

2011 óta egyedüli cégeként nettó 30,1 milliárd forintot nyerni egy olyan részpiacon, amelynek mérete 48,8 milliárd forint volt (ennyit nyert verseny nélkül a Századvég piacán lévő összes cég) – ez 62 százalékos piaci részesedést jelent.

Becslések

A Századvég csoport piacán lévő 75 cég adatai alapján vizsgáltuk a korrupciós kockázat, valamint a nyerési esély összefüggését a politikai kapcsolattal. Vajon a Fidesz-közeli cégek által nyert közbeszerzések korrupciós kockázata szignifikánsan magasabb volt-e 2011 és 2023 között, mint az egyszerű magyar cégeké? Illetve e részpiacon a Fidesz-közeli cégek nyerési esélye számottevően magasabb-e, mint a politikai kapcsolatokkal nem rendelkező egyszerű magyar cégeké?

Két becslést futtattunk, az egyiknél az eredmény változó a korrupciós kockázat, a másikonál a nyerési esély volt. A politikai kapcsolatok mellett figyelembe vettük a nyert közbeszerzések összértékét is: ez összefüggésben állhat azzal, hogy egy cég mennyire hatékony a közbeszerzési piacon. A termelékenyebb és hatékonyabb szervezeti struktúrával rendelkező cégek sikeresebben is tudnak pályázni, így összességében nagyobb szeletet is tudnak kiharcolni a közbeszerzési tortából.

A nyerési esélyek becslésénél figyelembe vettük a korrupciós kockázat szintjét is: a magasabb korrupciós kockázat általában magasabb nyerési eséllyel párosul, de nem minden esetben. Azt is láthattuk, hogy nemcsak a politikai kapcsolatokkal rendelkező Fidesz-közeli cégek helyezkednek el az 5a-b. ábrák jobb felső részén, hanem egyszerű magyar cégek is. Érdekes tehát kiszűrni a nyerési esély és a politikai kapcsolatok közötti összefüggést vizsgáló becslésnél a korrupciós kockázat hatását.

Mindkét becslést lefuttattuk úgy is, hogy eltekintettünk a keretszerződésektől és úgy is, hogy figyelembe vettük őket. Az eredményeket a 11. és 12. táblázatok tartalmazzák. Azt kaptuk, hogy a Századvég csoport piacán a politikai kapcsolatokkal rendelkező Fidesz-közeli cégek nyerési esélyei szignifikánsan magasabbak voltak 2011 és 2023 között, mint a politikai kapcsolatokkal nem rendelkező egyszerű magyar cégeké. A keretszerződéseket is tartalmazó becslésnél akkor is fennáll ez az összefüggés, ha a korrupciós kockázat szintjét is figyelembe vesszük a becslés során (lásd a 11. táblázat 1-3 oszlopait). A keretszerződések nélküli számításnál pedig a korrupciós kockázatokat tartalmazó becslésnél a politikai kapcsolatok hatása 10 százalékos szinten szignifikáns (lásd a 12. táblázat 2. és 3. oszlopát). A politikai kapcsolatok

számottevően 2011 után számottevően segítették a Fidesz-közeli cégeket, hogy nagyobb eséllyel nyerjenek közbeszerzést a Századvég csoport piacán.

A korrupciós kockázatok (a verseny nélkül elnyert szerződések aránya), és a politikai kapcsolatok léte között nem találtunk szignifikáns összefüggést. Ennek oka az lehet, hogy egy korrump rendszerben a szereplők képesek már arra, hogy kicselezzék ezt a mutatót. Ekkor úgy is megvalósulhat egy korrump tranzakció, hogy két vagy több "ajánlattevő" játszik össze a közbeszerzést kiíró szervezettel. Ez a jól ismert *"Hozzá két vesztest!"* forgatókönyv: a későbbi nyertes a közbeszerzést kiíró tudtával két álpályázót is beszervez, ezzel téve a tradicionális korrupciós mutató számára észrevétlenné a korrump tranzakciót. A fenti eredmény is alátámasztja, hogy egy korrump rendszerben a korrupciós kockázat szokásos mutatója mellett érdemes más mutatókat, így a nyerési esélyeket is megfigyelni.

5. Összefoglalás és következtetések

Az elemzésben a Századvég csoport piacán jelen lévő cégek közbeszerzési aktivitását vizsgáltuk, azokét a cégeket, amelyek akkor vesztek egy tenderen, amikor a Századvég csoport egy tagja nyerte a szerződést, vagy akkor nyertek egy tenderen, amikor a Századvég csoport egy tagja veszett. Az elemzés során a CRCB által létrehozott közbeszerzési adatbázis adatait használtuk fel.

A Századvég csoport piacán lévő 75 cég 1538 szerződést nyert 2005. január és 2023 december között keretszerződések nélkül. Ezen belül a Fidesz-közeli cégek 92 szerződést, a Századvég csoport pedig 49 szerződést nyert.

A vizsgált időszak alatt a Századvég csoport piacán összesen 128 milliárd forint nettó értékben kötöttek szerződést, ebből Fidesz-közeli (haveri) cégek 58 milliárd forintot nyertek, a Századvég csoport cégei pedig 54,7 milliárd forintot, a részpiachoz tartozó cégek közbeszerzéseinek mintegy 42 százalékát. A hat Fidesz-közeli cég tehát 45 százalékos részesedést ért el 2011 után ezen a piacon, miközben másképpen magasabb a korrupciós kockázat mellett nyertek szerződéseket (az általuk nyert szerződések 30 százalékánál nem volt verseny), mint a Századvég csoport piacán lévő többi cég. A Századvég csoport által nyert szerződésekénél a korrupciós kockázat rendkívül magas: a nyert szerződések 41 százalékát nyerte a csoport valamely tagja verseny nélkül, miközben a politikai kapcsolatokkal nem rendelkező cégeknél ez az arány mindössze 19 százalék volt.

A Századvég csoport piacán lévő cégek 48,8 milliárd forint nettó értékben nyertek szerződést úgy, hogy a tendereknél nem volt verseny: csak egy cég adott be ajánlatot. A magas korrupciós kockázat mellett nyert szerződések összértéke alapján a vizsgált piacon a Századvég csoport a legnagyobb játékos: összesen 30,1 milliárd forintot nyert verseny nélkül, az általa megnyert

szereződéses nettó érték 55 százalékát. A vizsgált piacon a verseny nélkül elnyert nettó szerződéses érték 62 százalékát a Századvég csoport egyik tagja nyerte.

Ha ehhez hozzávesszük azt a 23,8 milliárd Forint nettó értékű szerződést is, amelynél két másik Fidesz-közeli cég, a Nézőpont kft. és a CEPER Zrt adott be formálisan ajánlatot, akkor 55 milliárd Forint értékben nyert a Századvég csoport úgy, hogy nem kellett számítania versenyre. Így számolva a Századvég által nyert nettó szerződéses érték 99 százalékánál nem beszélhetünk versenyről.

A nyerési esélyek vizsgálatánál azt láttuk, hogy a politikai kapcsolattal rendelkező, Fidesz-közeli cégek nyerési esélye közel kétszer magasabb volt, mint politikai kapcsolatok nélküli egyszerű magyar cégeké. A Századvég csoport nyerési esélye 2011-2023 között több mint kétszer volt magasabb az utóbbiaknál. E cégek kivételezett helyzetet élveznek a közbeszerzési piacon.

Vizsgáltuk továbbá a nyerési esély, a korrupciós kockázat és a politikai kapcsolatok közötti összefüggéseket úgy, hogy figyelembe vettük a cégek által az időszak alatt nyert szerződések nettó összegét. Azt kaptuk, hogy a Századvég csoport piacán a politikai kapcsolatokkal rendelkező Fidesz-közeli cégek nyerési esélyei szignifikánsan magasabbak, mint a politikai kapcsolatokkal nem rendelkező egyszerű magyar cégeké. Ez az összefüggés akkor is fennáll, ha figyelembe vesszük a keretszerződéseket, és akkor is, ha kihagyjuk őket az elemzésből. A Századvég csoport piacán az Orbán rezsim alatt a politikai kapcsolatok számottevően segítik a Fidesz-közeli cégeket, hogy nagyobb eséllyel nyerjenek közbeszerzést, mint a politikai kapcsolatokkal nem rendelkező magyar cégek. A korrupciós kockázatok (a verseny nélkül elnyert szerződések aránya) és a politikai kapcsolatok léte között nem találtunk szignifikáns összefüggést.

A Századvég csoport egyedül nettó 30,1 milliárd forintot nyert 2011 és 2023 között verseny nélkül egy olyan piacon, amelynek mérete ebben az időszokban 48,8 milliárd forint volt. Ez a tény is arra mutat, hogy a Századvég csoport piaca rendkívül torzított, amelyen a szabadpiaci verseny csak nagyon korlátozottan érvényesül. Leginkább akkor, ha a Századvég csoport tagjai nem indulnak a meghirdetett közbeszerzésen.

Táblázatok és ábrák

1a. Táblázat: Nyert közbeszerzési szerződések száma évente, keretszerződésekkel, 1998-2023

Évek	Összes szerződés	Századvég csoport piaca	Fidesz-közeli cégek	Századvég csoport
1998	1315	2	0	0
1999	5152	15	0	0
2000	5906	10	1	1
2001	5632	27	6	6
2002	6920	17	0	0
2003	6077	28	0	0
2004	4520	20	0	0
2005	3930	13	0	0
2006	6084	31	0	0
2007	4949	28	0	0
2008	10996	40	0	0
2009	18463	136	0	0
2010	22556	125	0	0
2011	15070	96	6	3
2012	15149	134	11	5
2013	21961	284	8	4
2014	23129	250	15	5
2015	23042	230	30	18
2016	17062	114	39	0
2017	17288	94	33	5
2018	22807	85	16	2
2019	19330	71	3	2
2020	16591	56	5	3
2021	18043	62	4	4
2022	17655	82	4	4
2023	16855	98	2	2
Összesen	346482	2148	183	64

1b. Táblázat: Nyert közbeszerzési szerződések száma évente, keretszerződések nélkül, 2005-2023

Évek	Összes szerződés	Századvég csoport piaca	Fidesz-közeli cégek	Századvég csoport
2005	3741	13	0	0
2006	5612	30	0	0
2007	4215	27	0	0
2008	9425	34	0	0
2009	16115	60	0	0
2010	20118	86	0	0
2011	13396	89	6	3
2012	12573	118	11	5
2013	19131	270	8	4
2014	20107	233	12	4
2015	19518	195	26	16
2016	13999	73	4	0
2017	13573	58	7	4
2018	18565	58	4	2
2019	15580	62	3	2
2020	12412	37	4	2
2021	12842	30	2	2
2022	12032	39	3	3
2023	11118	26	2	2
Összesen	254072	1538	92	49

2. Táblázat: A beadott közbeszerzési ajánlatok száma évente, keretszerződések nélkül, 2005-2023

Évek	Századvég csoport piaca	Fidesz-közeli cégek	Századvég csoport
2005	28	0	0
2006	60	0	0
2007	57	0	0
2008	58	0	0
2009	118	0	0
2010	173	0	0
2011	183	13	9
2012	189	17	7
2013	447	9	4
2014	427	20	8
2015	343	32	23
2016	149	6	0
2017	121	12	5
2018	84	16	13
2019	135	5	2
2020	86	5	3
2021	82	2	2
2022	75	3	3
2023	71	2	2
Összesen	2886	142	81

3. Táblázat: Nyert közbeszerzési szerződések nettó értéke évente (Milliárd Ft), keretszerződések nélkül

Évek	Összes szerződés	Századvég csoport piaca	Fidesz-közeli cégek	Századvég csoport	Századvég csoport részesedése a Századvég csoport piacán, %
2005	883,72	0,65	0,00	0,00	0
2006	1102,22	1,10	0,00	0,00	0
2007	988,13	1,07	0,00	0,00	0
2008	1699,29	20,05	0,00	0,00	0
2009	2395,21	2,84	0,00	0,00	0
2010	1653,57	1,71	0,00	0,00	0
2011	615,77	1,32	0,07	0,04	3,0
2012	1313,69	4,71	2,65	2,48	52,7
2013	2118,48	7,10	0,38	0,32	4,5
2014	1654,65	6,16	1,56	1,42	23,1
2015	1455,34	11,76	6,36	5,77	49,1
2016	1706,87	3,74	1,58	0,00	0,0
2017	3086,02	5,73	2,07	1,44	25,2
2018	2620,83	7,70	1,21	1,10	14,3
2019	2499,75	4,69	2,52	2,49	53,0
2020	2511,76	12,26	9,54	9,47	77,2
2021	3547,35	2,32	0,82	0,82	35,2
2022	2988,66	5,51	3,52	3,52	63,8
2023	1251,55	28,03	25,81	25,81	92,1
Összesen	36092,84	128,46	58,07	54,67	42,6

4. Táblázat: Korrupciós kockázat (CR) évente, keretszerződések nélkül

Évek	Összes közbeszerzés			Századvég csoport piaca			Fidesz-közeli cégek			Századvég csoport		
	Átlag	Standard hiba	N	Átlag	Standard hiba	N	Átlag	Standard hiba	N	Átlag	Standard hiba	N
2005	0,22	0,01	3741	0,23	0,12	13			0			0
2006	0,31	0,01	5612	0,43	0,09	30			0			0
2007	0,32	0,01	4215	0,41	0,10	27			0			0
2008	0,31	0,00	9425	0,35	0,08	34			0			0
2009	0,31	0,00	16115	0,47	0,06	60			0			0
2010	0,33	0,00	20118	0,40	0,05	86			0			0
2011	0,26	0,00	13396	0,35	0,05	89	0,17	0,17	6	0,33	0,33	3
2012	0,26	0,00	12573	0,23	0,04	118	0,18	0,12	11	0,20	0,20	5
2013	0,26	0,00	19131	0,24	0,03	270	0,25	0,16	8	0,25	0,25	4
2014	0,32	0,00	20107	0,15	0,02	233	0,17	0,11	12	0,25	0,25	4
2015	0,31	0,00	19518	0,14	0,02	195	0,23	0,08	26	0,31	0,12	16
2016	0,27	0,00	13999	0,11	0,04	73	0,25	0,25	4			0
2017	0,24	0,00	13573	0,17	0,05	58	0,43	0,20	7	0,50	0,29	4
2018	0,27	0,00	18565	0,40	0,06	58	0,75	0,25	4	1,00	0,00	2
2019	0,28	0,00	15580	0,18	0,05	62	1,00	0,00	3	1,00	0,00	2
2020	0,30	0,00	12412	0,19	0,07	37	0,25	0,25	4	0,50	0,50	2
2021	0,32	0,00	12842	0,17	0,07	30	0,50	0,50	2	0,50	0,50	2
2022	0,28	0,00	12032	0,13	0,05	39	0,67	0,33	3	0,67	0,33	3
2023	0,23	0,00	11118	0,15	0,07	26	0,50	0,50	2	0,50	0,50	2
Összesen	0,29	0,00	254072	0,23	0,01	1538	0,30	0,05	92	0,41	0,07	49

5. Táblázat: Magas korrupciós kockázat mellett (verseny nélkül) nyert szerződések nettó értéke évente, keretszerződések nélkül, Milliárd Ft

Évek	Összes közbeszerzés			A Századvég csoport piaca			Fidesz-közeli cégek			Századvég csoport			A Századvég csoport részesedése (13) = (10)/(4) %
	Összesen	N	Aránya az összes nyert nettó értékben %	Összesen	N	Aránya az összes nyert nettó értékben %	Összesen	N	Aránya az összes nyert nettó értékben %	Összesen	N	Aránya az összes nyert nettó értékben %	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
2005	141,00	3067	16,0	0,33	13	50,9	0	0		0	0		0,0
2006	388,14	4563	35,2	0,55	28	50,5	0	0		0	0		0,0
2007	257,53	3631	26,1	0,60	23	55,7	0	0		0	0		0,0
2008	689,70	9001	40,6	0,46	33	2,3	0	0		0	0		0,0
2009	776,48	15690	32,4	1,97	58	69,5	0	0		0	0		0,0
2010	463,39	19520	28,0	0,44	85	25,5	0	0		0	0		0,0
2011	169,14	13130	27,5	0,44	89	33,2	0,00	6	5,2	0,0	3	8,7	0,8
2012	486,34	12172	37,0	3,08	113	65,4	2,56	9	96,6	2,45	4	98,9	79,7
2013	563,02	18948	26,6	2,40	269	33,7	0,23	8	59,2	0,20	4	61,5	8,2
2014	531,36	19939	32,1	2,93	233	47,5	1,39	12	88,8	1,36	4	95,7	46,4
2015	481,96	19307	33,1	7,07	195	60,1	5,55	26	87,3	5,55	16	96,1	78,5
2016	402,16	13670	23,6	1,88	71	50,4	1,42	3	89,7	0,00	0		
2017	490,84	13379	15,9	4,19	57	73,1	1,97	7	95,2	1,41	4	97,7	33,7
2018	498,04	18481	19,0	1,84	58	23,9	1,15	4	95,1	1,10	2	100,0	59,9
2019	462,55	15507	18,5	3,12	62	66,4	2,52	3	100,0	2,49	2	100,0	79,8
2020	431,09	12394	17,2	10,21	37	83,3	9,34	4	97,9	9,34	2	98,7	91,5
2021	535,44	12822	15,1	1,31	30	56,6	0,76	2	92,7	0,76	2	92,7	57,7
2022	456,79	12002	15,3	3,75	39	68,1	3,42	3	97,4	3,42	3	97,4	91,3
2023	294,16	11105	25,4	2,21	26	92,8	2,01	2	100,0	2,01	2	100,0	99,2
Összesen	8519,13	248328	23,6	48,77	1519	38,0	32,32	89	55,7	30,10	48	55,0	61,7

6. Táblázat: Korrupciós kockázat a Századvég csoport piacán, 2011-2023

Cégek csoportjai	átlag	Standard hiba (se)	se*1.96	N
Egyszerű magyar cégek	0,191	0,011	0,022	1196
Fidesz-közeli cégek	0,304	0,048	0,095	92
Századvég csoport	0,408	1
Összes cég	0,200	0,011	0,022	1288

7. Táblázat: Századvég csoport nyerési esélye, 2011-2023

A Századvég csoport bármely tagja indult közbeszerzésen			
A századvég csoport bármely tagja nyert	Nem	Igen	Összesen
Nem	194765	32	194797
Igen	0	49	49
Összesen	194765	81	194846
Nyerési esély		1,52	

8. Táblázat: Magyar cégek egyes csoportjainak nyerési esélye 2002-2023 között

		Nyerési esély	Az adott mintában politikai kapcsolatokkal nem rendelkező cégek nyerési esélye = 100%
2002-2010	Egyszerű magyar cégek, top 2% minta	0,49	100,0
	Fidesz-közeli cégek, top 2% minta	0,68	138,8
2011-2023	Egyszerű magyar cégek, top 2% minta	0,71	100,0
	Egyszerű magyar cégek, Századvég csoport piaca	0,60	100,0
	Fidesz-közeli cégek, top 2% minta	1,63	229,6
	Fidesz-közeli cégek, Századvég csoport piaca	1,35	225,0
	"Mészáros" cégek, top 2 % minta	1,91	269,0
	Századvég csoport	1,52	252,5

Megjegyzés: top 2% minta: 2002-2023 között évente a legtöbb közbeszerzési szerződést és legnagyobb közbeszerzési értéket nyerő cégek 1-1 százalékos egyesített mintája. E cégek nyerték 2002-2023 között az összes nettó szerződéses érték több mint 70 százalékát.

10. Tábla: A nyerési esély és a korrupciós kockázat közötti korrelációk a Századvég csoport piacán lévő cégek körében

	InCR	InCRFW	InOW	InOWFW
InCR szignifikancia	1,000			
N	41			
InCRFW szignifikancia	0,962	1,000		
N	39	39		
InOW szignifikancia	0,374	0,340	1,000	
N	41	39	75	
InOWFW szignifikancia	0,397	0,434	0,871	1,000
N	41	39	75	75

Megjegyzés: InCR: a korrupciós kockázat logaritmus, keretszerződésekkel
InCRFW a korrupciós kockázat logaritmus, keretszerződések nélkül
InOW nyerési esély logaritmus, keretszerződésekkel
InOWFW nyerési esély logaritmus, keretszerződések nélkül

11. táblázat: A nyerési esély és a korrupciós kockázat becslése, keretszerződésekkel, 2011-2023

	Függő változó:		Függő változó:		
	OLS	InOW	OLS	OLS	InCR
	1	2	3	4	QREG
					5
CC6	1,092*** (0,283)	0,904*** (0,252)	0,903*** (0,272)	0,583 (0,393)	0,155 (0,118)
InNCVW	0,037 (0,034)	0,056 (0,042)	0,043 (0,032)	-0,160** (0,060)	-0,005 (0,014)
InCR	-	0,161 (0,113)	-	-	-
CR	-	-	1,69*** (0,467)	-	-
Konstans	1,058*** (0,280)	-0,830*** (0,324)	-1,331*** (0,284)	-0,400 (0,521)	0,112 (0,116)
N	57	38	57	38	57

Megjegyzés: azon cégek körében, amelyeknél N>6
***: p<0.01 ** : p<0.05 * : p<0.1
CC6: [0,1] Fidesz-közeli (haveri) cégek; 1: haveri cég; 0: egyébként
InNCVW: A cég által nyert összes nettó szerződéses érték logaritmus
InCR A cég által nyert szerződések korrupciós kockázatának logaritmus
CR A cég által nyert szerződések korrupciós kockázata
InOW A nyerési esély logaritmus
a zárójelben a robusztus sztenderd hibák vannak.

12. táblázat: A nyelési esély és a korrupciós kockázat becslése, keretszerződések nélkül, 2011-2023

	Függő változó:		Függő változó:		
	OLS 1	InOWFW OLS 2	OLS 3	OLS 4	InCRFW QREG 5
CC6	0,696** (0,294)	0,565* (0,305)	0,520* (0,273)	0,809* (0,442)	0,112 (0,121)
InNCVFW	0,107* (0,058)	0,110 (0,073)	0,109** (0,053)	-0,262** (0,101)	0,034 (0,024)
InCRFW	-	0,289** (0,122)	-	-	-
CRFW	-	-	1,836*** (0,453)	-	-
Konstans	-1,396*** (0,397)	-0,831** (0,479)	-1,675*** (0,369)	0,203 (0,739)	-0,140 (0,164)
N	57	37	57	37	57

Megjegyzés: azon cégek körében, amelyeknél N>6

***: p<0.01 ** : p<0.05 * : p<0.1

CC6: [0,1] Fidesz-közeli (haveri) cégek; 1: haveri cég; 0: egyébként

InNCVFW: A cég által nyert összes nettó szerződéses érték logaritmusa

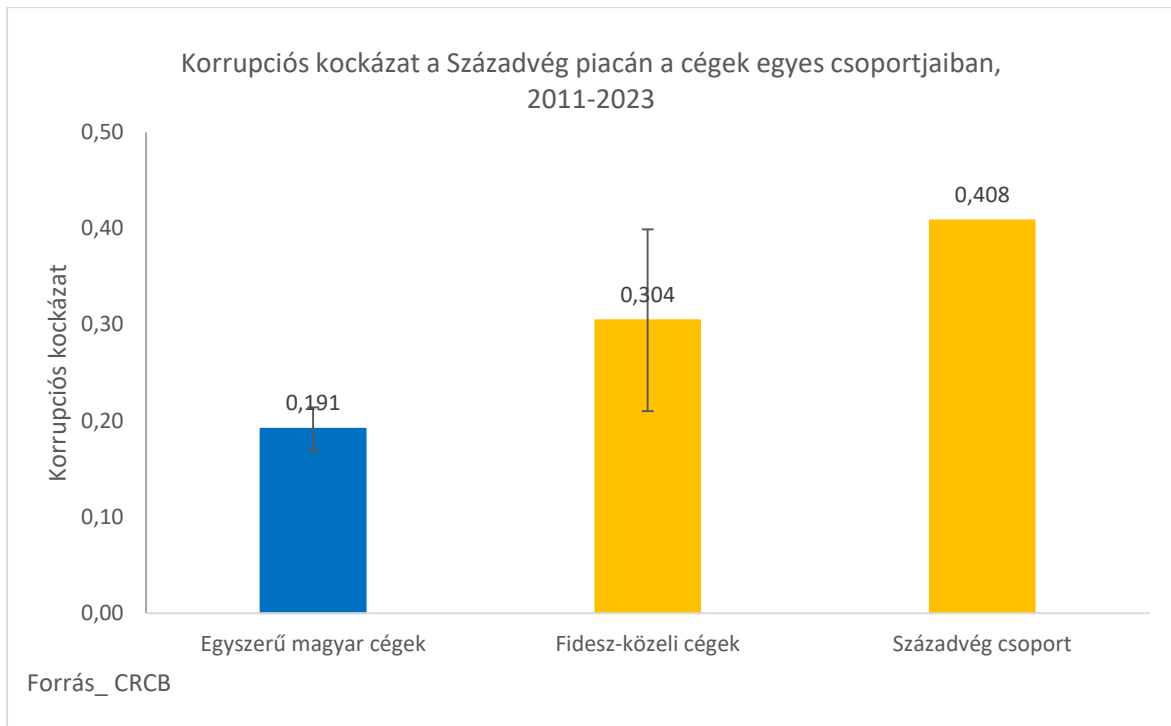
InCRFW A cég által nyert szerződések korrupciós kockázatának logaritmusa

CRFW A cég által nyert szerződések korrupciós kockázata

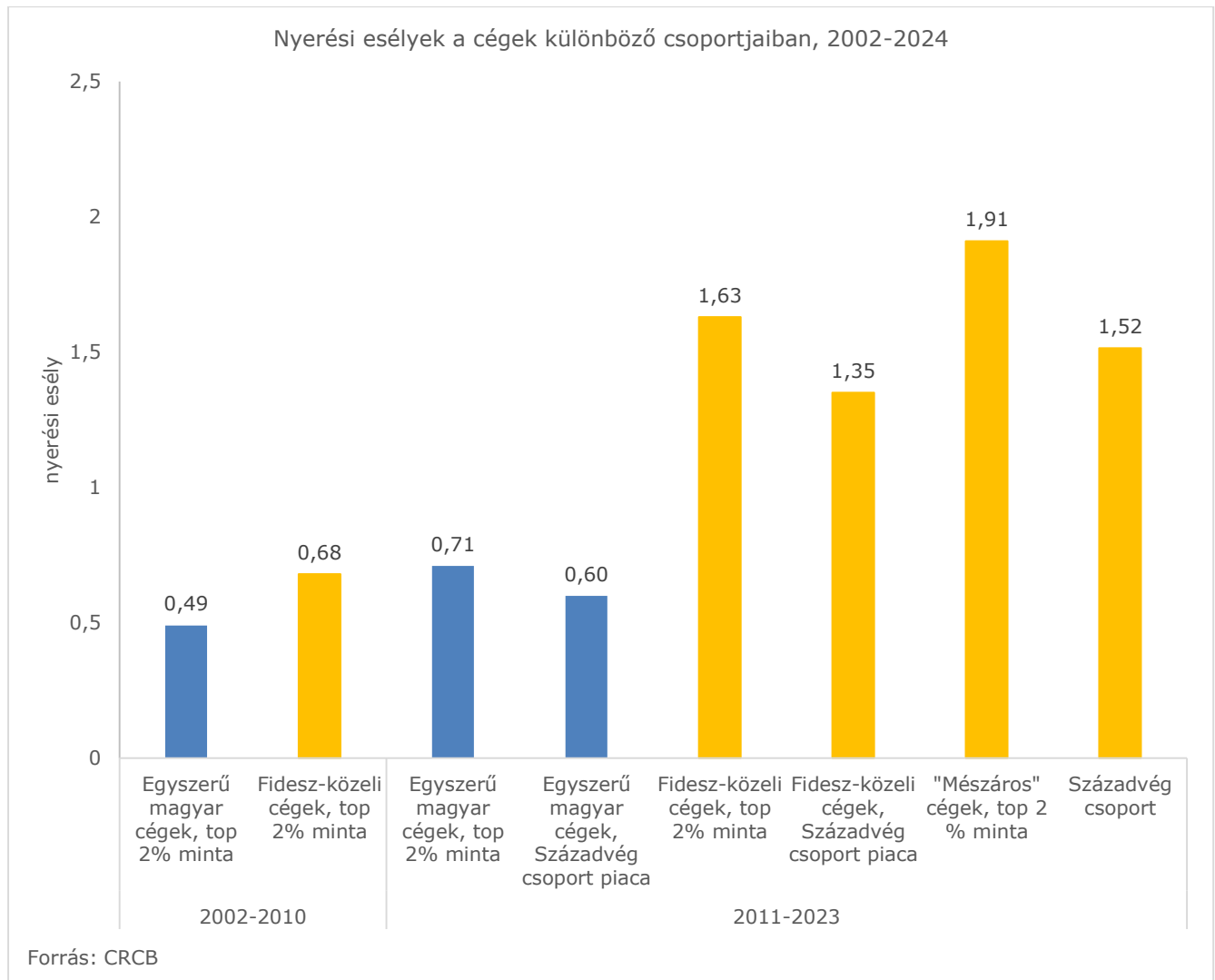
InOWFW A nyelési esély logaritmusa

a zárójelekben a robusztus sztenderd hibák vannak.

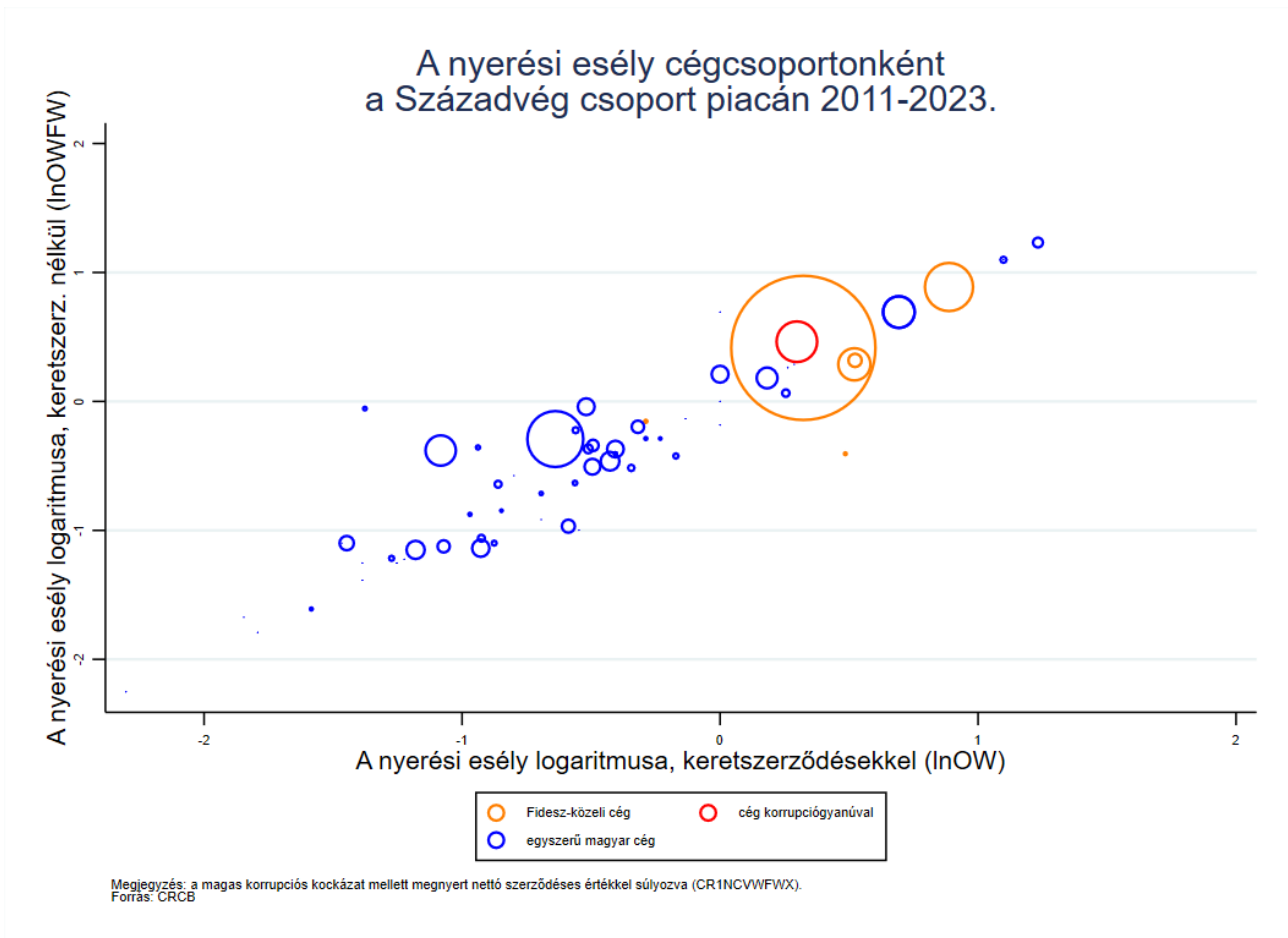
1. Ábra: Korrupciós kockázat a Századvég piacán a cégek három csoportjában



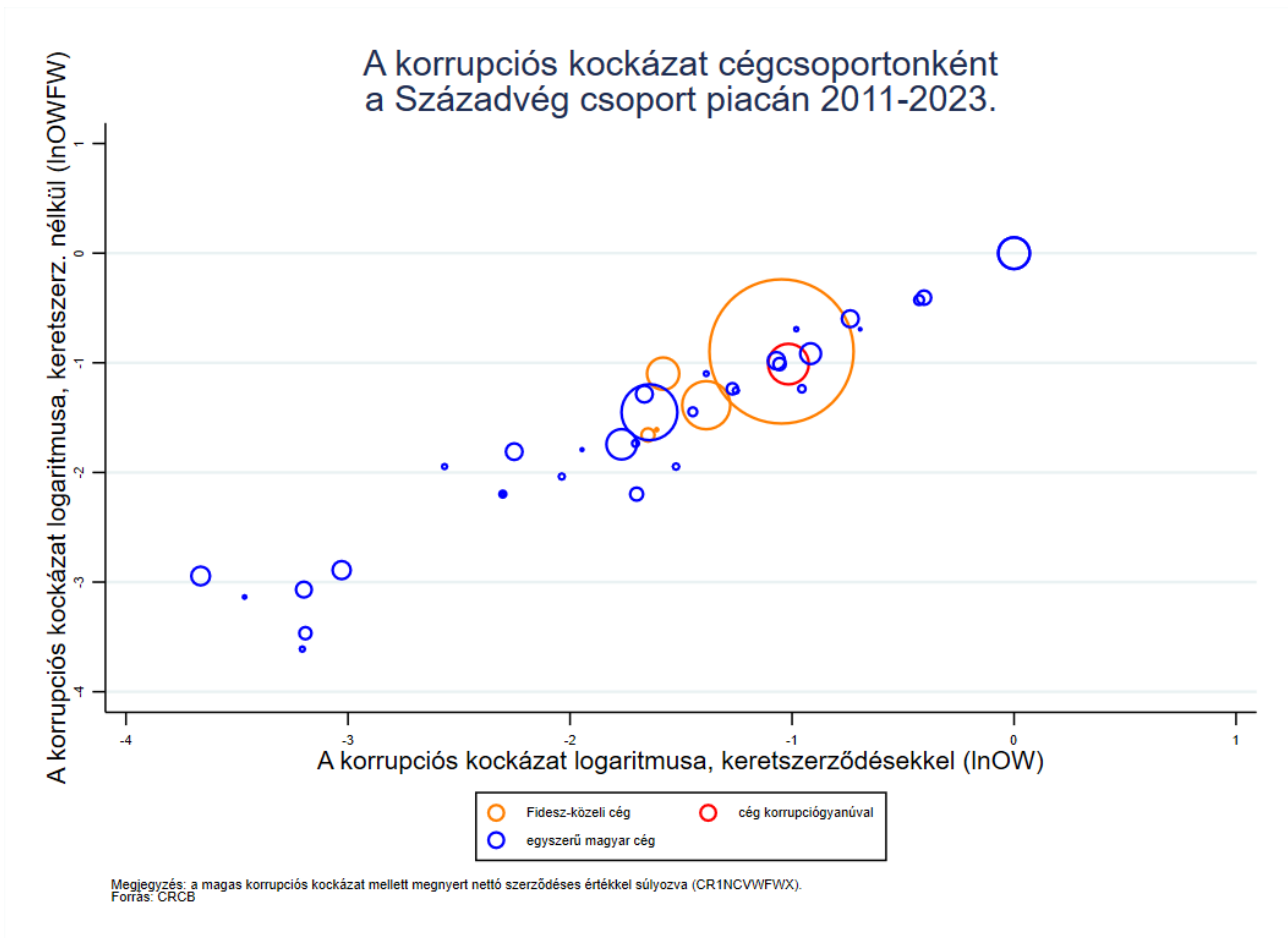
2. Ábra: Nyeresési esélyek a cégek különböző csoportjaiban



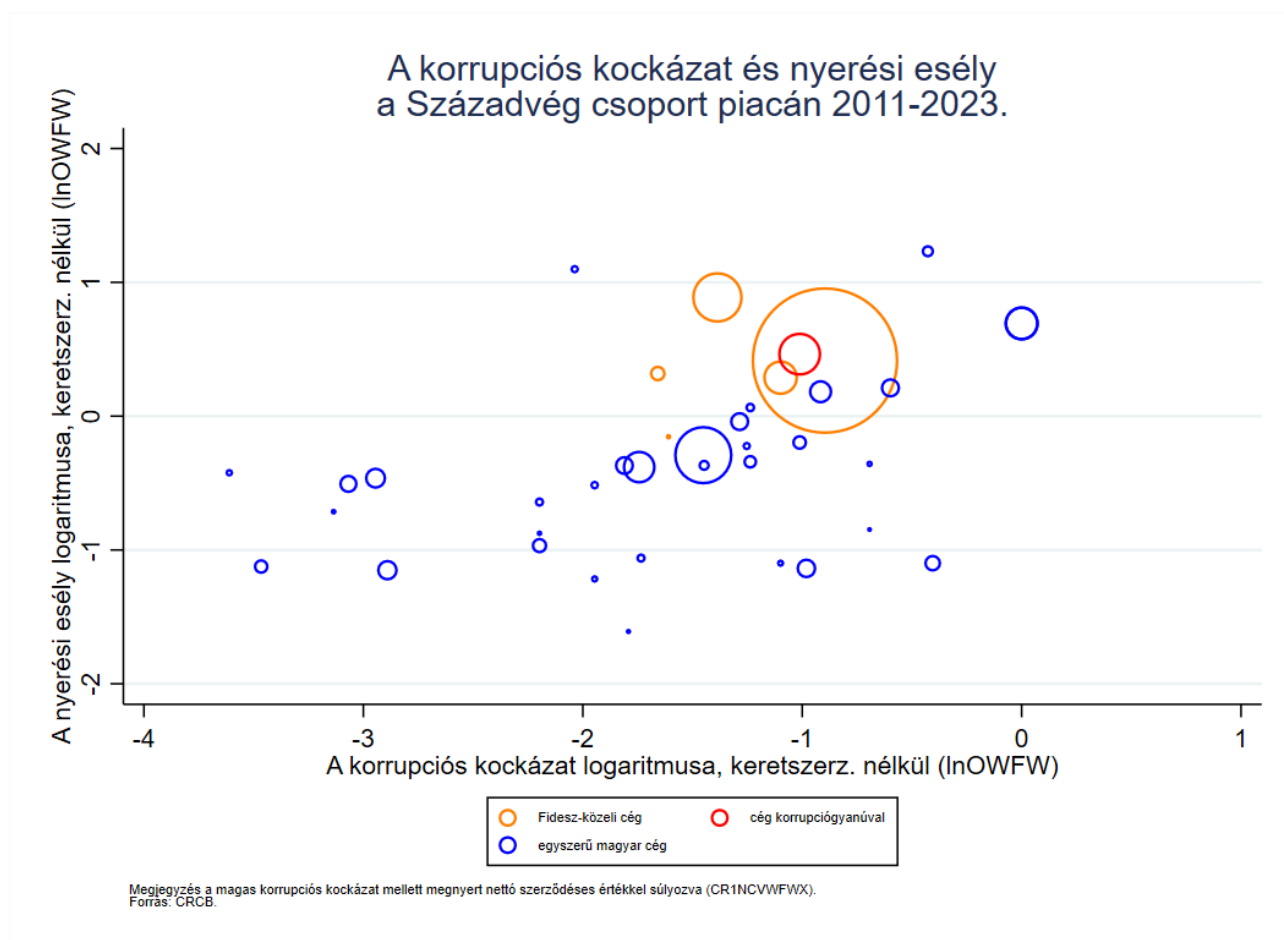
3. Ábra: Nyerési esély a Századvég csoport piacán, keretszerződésekkel és keretszerződések nélkül, 2011-2023.



4. Ábra: Korrupciós kockázat a Századvég csoport piacán, keretszerződésekkel és keretszerződések nélkül, 2011-2023.



5a. Ábra: Korrupciós kockázat és nyeresési esély a Századvég csoport piacán 2011-2023, keretszerződések nélkül



5b. Ábra: Korrupciós kockázat és nyeresi esély a Századvég piacán 2011-2023, keretszerződésekkel

